

หลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษ

จำนวน 32 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพเกษตรกร

ความเป็นมา

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ ของการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับให้ดำเนินชีวิตไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ พอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อ ผลกระทบใดๆอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัย ความรอบรู้ ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตในแต่ละวัน พร้อมทั้งสามารถนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

หลักการของหลักสูตร

1. นำกรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นสาระหลักในการดำเนินงาน
2. ใช้กระบวนการจัดการความรู้เป็นวิธีการในการสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้
3. ใช้ชุมชนเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ ทั้งระดับตัวบุคคล และระดับชุมชน
4. ยึดแนวทางการดำเนินงานโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
5. ให้ความสำคัญกับบทบาทของครู กศน.ตำบล ในการจัดการศึกษาให้กับชุมชน

จุดหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่(การปลูกผักปลอดสารพิษ)
2. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และปลูกฝังปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 32 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน 12 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน 20 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 1.1 ความสำคัญการเห็นช่องทางของการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 1.2.1 ความต้องการของตลาด
 - 1.2.2 การใช้แรงงาน
 - 1.2.3 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์
 - 1.2.4 การเลือกทำเลที่ตั้ง
 - 1.2.5 ทุน
 - 1.3 แหล่งเรียนรู้
 - 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพ
2. ทักษะการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 2.1 ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 2.1.1 สถานที่ / พื้นที่
 - 2.1.2 วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 2.1.3 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - จรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพ
 - การคัดเลือกผักชนิดต่างๆ
 - ลักษณะของผักที่เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่
 - การใช้ปุ๋ยที่เหมาะสม
 - 2.2 ขั้นตอนการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 2.2.1 การจัดเตรียมพื้นที่ปลูก
 - 2.2.2 การให้น้ำและปุ๋ย
 - 2.2.3 โรคและศัตรูของพืชและการป้องกัน
 - 2.2.4 การดูแลผักในระยะต่างๆ
 - 2.3 ขั้นการฝึกปฏิบัติการปลูกผักปลอดสารพิษ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 3.1 การบริหารจัดการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 3.1.1 การจัดการควบคุมคุณภาพในการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 3.1.2 การลดต้นทุนในการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 3.1.3 การวางแผนการผลิต
 - 3.2 การจัดการตลาดในการปลูกผักปลอดสารพิษ
 - 3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้า
 - 3.2.2 การจำหน่ายผักปลอดสารพิษไปสู่ผู้บริโภค

3.2.3 การวางแผนการตลาด

3.3 การจัดการความเสี่ยง

3.3.1 การวิเคราะห์และควบคุมความเสี่ยง

- 1) ระยะเวลาที่ปลุกกับการจำหน่าย
- 2) ปริมาณกับความต้องการของตลาด
- 3) ราคาขาย
- 4) คู่แข่งขัน

3.3.2 การวางแผนการจัดการความเสี่ยง

3.4 การวางแผนการดำเนินงาน

4. โครงการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ

4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ

4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ

4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ

4.4 การเขียนโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ

4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สถานประกอบการ สื่อของจริง และสื่อบุคคลในชุมชน

1. วิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้
2. VCD / หนังสือ
3. Internet
4. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษ

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ	<p>1.1 บอกความสำคัญการเห็นช่องทางของการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ ได้แก่ ความต้องการของตลาด แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ ทำเลที่ตั้ง และทุน</p> <p>1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้</p> <p>1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ</p>	<p>1.1 ความสำคัญการเห็นช่องทางของการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>1.2.1 ความต้องการของตลาด</p> <p>1.2.2 การใช้แรงงาน</p> <p>1.2.3 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์</p> <p>1.2.4 การเลือกทำเลที่ตั้ง</p> <p>1.2.5 ทุน</p> <p>1.3 แหล่งเรียนรู้</p> <p>1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ</p>	<p>1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน</p> <p>1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ</p> <p>1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก</p> <p>1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า และความต้องการของตลาด</p>	2	-
2. ทักษะการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ	<p>2.1 เตรียมการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ ได้แก่ สถานที่ / พื้นที่ วัสดุ อุปกรณ์ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>- จรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพ</p> <p>- การคัดเลือกพันธุ์</p>	<p>2.1 ขึ้นเตรียมการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>2.1.1 สถานที่ / พื้นที่</p> <p>2.1.2 วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้</p> <p>ประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>2.1.3 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดสารพิษ</p>	<p>2.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>2.2 อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2.3 จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อมจดบันทึก</p> <p>2.4 จัดทำแผนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>2.5 จดบันทึกผลการเรียนรู้</p>	1	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะของผักและการเจริญเติบโต - การใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการปลูก <p>2.2 การปลูกผักปลอดสารพิษ ได้แก่ การจัดทำ/จัดหาผัก การให้น้ำ, ปุ๋ย โรคและศัตรูของผักและการป้องกัน</p> <p>2.3 ปฏิบัติการปลูกผักปลอดสารพิษ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพ - การคัดเลือกชนิดของผัก - ลักษณะของผักที่เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ - การใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการปลูก <p>2.2 ขั้นตอนการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>2.2.1 การจัดเตรียมพื้นที่ปลูก</p> <p>2.2.2 การให้น้ำและปุ๋ย</p> <p>2.2.3 โรคและศัตรูของพืชและการป้องกัน</p> <p>2.2.4 การดูแลผักในระยะต่างๆ</p> <p>2.3 ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการปลูกผักปลอดสารพิษ</p>	2.6 ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด	1	-
				1	2
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ	<p>3.1 การบริหารจัดการการปลูกผักปลอดสารพิษ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมคุณภาพในการปลูกผักปลอดสารพิษ - ลดต้นทุนในการปลูกผักปลอดสารพิษ - การวางแผนการผลิต <p>3.2 การจัดการตลาดในการปลูก</p>	<p>3.1 การบริหารจัดการการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>3.1.1 การจัดการควบคุมคุณภาพในการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>3.1.2 การลดต้นทุนในการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>3.1.3 การวางแผนการผลิต</p> <p>3.2 การจัดการตลาดในการปลูกผัก</p>	<p>3.1 การบริหารจัดการการผลิต จัดให้ผู้เรียน</p> <p>3.1.1 สัมผัสและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และ การใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และทุนต่างๆ</p> <p>3.1.2 การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>3.1.3 ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม</p>	1	-
				1	2

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	<p>ผักปลอดสารพิษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำฐานข้อมูลลูกค้า - การจำหน่ายผักปลอดสารพิษไปสู่ผู้บริโภค <p>3.2.3 การวางแผนการตลาด</p> <p>3.3 การจัดการความเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์และควบคุมความเสี่ยง ได้แก่ ระยะเวลา ขนาดของราคาขาย คู่แข่งขัน และวางแผนการจัดการความเสี่ยง <p>3.4 การวางแผนการดำเนินงานตามแบบตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart)</p>	<p>ปลอดสารพิษ</p> <p>3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้า</p> <p>3.2.2 การจำหน่ายผักปลอดสารพิษไปสู่ผู้บริโภค</p> <p>3.2.3 การวางแผนการตลาด</p> <p>3.3 การจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.3.1 การวิเคราะห์และควบคุมความเสี่ยง</p> <p>1) ระยะเวลาที่ปลูกกับการจำหน่าย</p> <p>2) ปริมาณของผักปลอดสารพิษกับความต้องการของตลาด</p> <p>3) ราคาขาย</p> <p>4) คู่แข่งขัน</p> <p>3.3.2 การวางแผนการจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.4 การวางแผนการดำเนินงานตามแบบตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart)</p>	<p>3.1.4 ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.2 การบริหารจัดการการตลาด จัดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <p>3.2.1 ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาด</p> <p>3.2.2 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักปลอดสารพิษ</p> <p>3.2.3 ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย จำหน่ายสินค้า ฯลฯ</p> <p>3.3 การจัดการความเสี่ยง จัดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <p>3.3.1 ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเรื่องการจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.3.2 ฝึกการวิเคราะห์การจัดการความเสี่ยง พร้อมการวางแผนการจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.4 การวางแผนการดำเนินงาน</p> <p>3.4.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการวางแผนการดำเนินงานในแบบตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart)</p> <p>3.4.2 ฝึกปฏิบัติการทำแผนการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษตามแบบตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart)</p>	1	2
				1	2

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4. โครงการประกอบอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ	4.1 บอกความสำคัญของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษได้	4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้	1	4
	4.2 บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษได้	4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ	4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง	-	-
	4.3 บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษได้	4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ	4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ	-	-
	4.4 อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษได้	4.4 การเขียนโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ	4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	-	3
	4.5 อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษได้	4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ	4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง	-	3
	4.6 เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้		4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป		
	4.7 ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษได้				

